

Omgevingseffectbeoordeling Programma groenblauw

11 november 2021

Aanleiding

In de omgevingsvisie 1.0 wordt vanuit de doelen aantrekkelijke stad, gezondheid, klimaat en behoud biodiversiteit ingezet op een versterking van de groenblauwe structuur in de stad. Ter uitvoering daarvan wordt onder andere een groenblauw programma aangekondigd. In dit door het college vast te stellen programma worden diverse groene maatregelen beschreven.

Waarom een Omgevingseffectbeoordeling

De omgevingseffectbeoordeling heeft een wettelijke grondslag in het Besluit milieueffectrapportage. Dit besluit verplicht de gemeente om na te gaan of voorgenomen activiteiten in een programma mogelijk tot nadelige milieueffecten kunnen leiden. Met de komst van de Omgevingswet bestaat de mogelijkheid deze milieubeoordeling uit te breiden tot een omgevingsbeoordeling. Het ligt daarbij voor de hand aansluiting te zoeken bij omgevingsvisie. Dit betekent dat we in deze beoordeling een bredere reikwijdte kiezen dan wettelijk verplicht en niet alleen toetsen op nadelige milieueffecten maar ook op mogelijk nadelige effecten op andere onderdelen van de fysieke leefomgeving zoals klimaat en mobiliteit.

Doel van de omgevingseffectbeoordeling

Met de omgevingseffectbeoordeling willen we inzichtelijk maken of de uitvoering van het (sectorale) programma mogelijk negatieve effecten kan hebben op de doelen uit de omgevingsvisie. Zo nodig worden nadere maatregelen aanbevolen.

Hoe beoordelen we de effecten op de omgeving?

Voor het uitvoeren van de omgevingseffectbeoordeling gaat we uit van de methodiek zoals die ontwikkeld is bij de omgevingsvisie 1.0 (bijlage impactanalyse). Aan de hand van de beoordelingsmatrix zoals opgenomen in de bijlage bij deze beoordeling is in beeld gebracht wat de uitvoering van het programma betekent voor de doelen en subdoelen uit de omgevingsvisie afgezet tegen de autonome situatie¹.

Besluit milieueffectrapportage

Vanwege het vaststellen van het programma is het Besluit milieueffectrapportage² van toepassing. Indien het programma voorziet in activiteiten genoemd in de bijlage onderdeel D van het Besluit kan een m.e.r.(beoordeling) verplicht zijn. De m.e.r. beoordeling is er dan op gericht na te gaan of uitvoering van het programma kan leiden tot aanzienlijke effecten op het milieu. In dat geval is een m.e.r. procedure noodzakelijk. In de volgende paragraaf is dat nagegaan aan de hand van de activiteiten uit het programma Groenblauw.

Beschrijving activiteiten programma Groenblauw

Het programma Groenblauw voorziet in een groot aantal activiteiten (maatregelen). Niet alle activiteiten zijn relevant voor de omgevingsbeoordeling. In tabel 1 zijn alleen de activiteiten

---

¹ Met autonome situatie wordt hier bedoeld een situatie zonder uitvoering van het programma Groenblauw over 10 jaar. Dit situatie wordt afgezet tegen de situatie over 10 jaar waar het programma wel wordt uitgevoerd.

² Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt dat het Omgevingsbesluit, met name bijlage V.

benoemd die relevant zijn voor een effectbeoordeling. Dat wil zeggen dat alleen de activiteiten die leiden tot een blijvende ingreep op de leefomgeving, zoals de herinrichting van een plein tot groengebied, zijn beschouwd. Dat betekent dat de volgende maatregelen uit het programma niet zijn meegenomen in de beschrijving:

- maatregelen die zien op gedragsverandering zoals subsidie voor een tuincoach of een subsidie voor het vergroenen schoolpleinen;
- interne besluitvorming en communicatie zoals monitoring en een handboek ecologische beheer;
- onderhoud en beheer gericht op het instandhouden van de bestaande situatie zoals het voorstel tot het behoud van bestaande faunapassages;
- projecten die reeds vanuit een ander kader (plan) in gang zijn gezet zoals de herinrichting Spuiboulevard en de Dordwijkzone.

Activiteit	Beschrijving effect op de leefomgeving	Besluit m.e.r. van toepassing?
Adaptatiebeheer	Bestaand groen krijgt na onderhoud en beheer een ander gebruikskwaliteit	Nee
Aanleg bomenstructuur	Aanplant bomen langs wegen met name in het buitengebied	Nee
Aanleg groene schaduwrijke routes.	Per wijk de realisatie van deze routes gekoppeld aan de uitvoering van Meerjarig Uitvoerings Programma	Nee
Maaibeheerplan	Van gemaaid gras naar ecologische inrichting	Nee
Aanleg natuurvriendelijke oevers	Steile oevers herinrichten tot flauwe natuuroevers.	Nee
Versterking Killen	Infrastructurele knelpunten/barrières opgeheven t.b.v. herstel killen.	Nee
Wantijpark	Deels herinrichting t.b.v. groenblauwe ambities	
Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones	Herinrichting verhard verblijfsgebied naar groen.	Nee
Realisatie Tiny Forests	Iedere wijk krijgt straks een inheems bos ter grootte van een tennisbaan, voorlopig 3 nieuwe Tiny Forests.	Nee
Vergroenen speelplekken	Voorstel om enkele bestaande groenplekken te vergroenen	
Natuurspeelplekken in parken	Voorstel voor herinrichting deel Wielwijkpark en later mogelijk Overkampark	Nee
Groenblauwe ambities Schil West	Concrete herinrichting Schil met groene verbindingen en aanpak Beverwijcksplein.	Nee
Beschermingszones	Groenblauwe structuurkaart die beperkingen stelt aan nieuwe stedelijke functies.	Nee
Honingbij-beleid	Plaatsen bijenkasten in buitengebied	Nee

Tabel 1: beschrijving van de activiteiten die relevant zijn voor de omgevingseffectbeoordeling

Uit deze tabel blijkt dat het programma Groenblauw geen activiteiten voorziet die genoemd worden in bijlage D van het Besluit m.er. De beoordeling in de volgende paragraaf is dus vooral bedoeld om inzichtelijk te maken of uitvoering van het programma (per saldo) bijdraagt aan de doelen uit de omgevingsvisie of daar afbreuk aan doet.

Beoordeling per doel

Hieronder is per doel een samenvattende effectbeschrijving opgenomen. In bijlage 1 is dit nader uitgewerkt naar scores per doel en subdoel.

Aantrekkelijke stad

De meeste activiteiten uit het programma zijn er mede opgericht bij te dragen aan het doel aantrekkelijke stad. Uitgaande van 10.000 nieuwe woningen betekent het *niet* uitvoeren van het programma dat er per inwoner minder ruimte is aan groen en speel, beweeg- en

ontmoetingsplekken. Het wel uitvoeren van het programma draagt per saldo positief bij aan een aantrekkelijkere stad. Mogelijk dat voor bepaalde maatregelen bewoners van wijken hier anders over kunnen denken. Door ruimte te geven voor participatie wordt dit nadeel ondervangen. Mogelijk nadelig effect kan voortvloeien uit de ruimtereservering die geclaimd wordt in het programma. Dit kan ten koste gaan van de ruimte die beschikbaar is voor voldoende woningbouw. Door de voorgestelde compensatieregeling hoeft dat geen belemmering te zijn als zal dit wel doorwerken in de kosten voor gebiedsontwikkeling.

Bereikbare stad

Meer groene ruimte zal betekenen dat het ook aantrekkelijker wordt om fiets- of wandelroutes te benutten en de auto te laten staan. Hier ligt nog een koppelkans door herinrichting te combineren met fiets- en wandelroutes. Bij de herinrichting van bestaand (verhard) gebied mogelijk een conflict met beschikbare parkeerruimte en bereikbaarheid openbaar gebied?

Gezonde stad

Bijna alle maatregelen zullen bijdragen aan een gezondere stad, onder andere door meer groen en meer ruimte voor spelen, bewegen en ontmoeten. Daarnaast een positieve bijdrage aan het herstel van natuurwaarde en behoud biodiversiteit in relatie tot de uitstoot van stikstof en verbeterde luchtkwaliteit.

Het niet uitvoeren van dit programma leidt tot negatieve effecten zoals beschreven bij het doel aantrekkelijke stad.

Ten aanzien van geluid, bodem en luchtkwaliteit liggen mogelijk koppelkansen, bijvoorbeeld groene schaduwrijke en geluidsluwe ontmoetingsplekken voor woongebied die geluidsbelast zijn.

Uitstekend vestigingsklimaat

Een stad met meer groene inrichting zal ook de aantrekkingskracht van Dordrecht versterken. Inzet van groene maatregelen bij revitalisering bedrijventerrein biedt koppelkansen.

Klimaatbestendige stad

Het niet uitvoeren van een groenblauwprogramma betekent over 10 jaar een achteruitgang op de klimaatdoelen. Uitvoering van het programma kan bijdragen aan het wel halen van de klimaatdoelen. De vraag is nog wel of de maatregelen voldoende zijn. Daarvoor zijn andere programma's in ontwikkeling.

Energieneutraal

Uitvoering van het programma draagt licht positief bij door toepassing van circulariteit en inzet op klimaatmaatregelen. Mogelijk dat hier nog koppelkansen liggen?

Biodiversiteit

Het niet uitvoeren van het programma zou betekenen dat het doel behoud biodiversiteit niet gehaald wordt. Diverse maatregelen uit het programma dragen heel concreet bij aan het behoud van de biodiversiteit in de stad.

Conclusie

De uitvoering van het programma draagt positief bij aan de doelen uit de omgevingsvisie. Het niet uitvoeren zou betekenen dat de doelen klimaat, biodiversiteit en gezondheid niet gehaald worden. Ten aanzien van de overige doelen is naar verwachting geen sprake van te verwachte negatieve effecten. Wel zijn er wel enkele aandachtspunten zoals de koppelkansen met mobiliteit, economie en milieu. Daarnaast is afstemming vereist in de ruimteclaim uit het programma en de ruimteclaim van de opgave bouwende stad.

BIJLAGE BEOORDELINGSMATRIX OMGEVINGSEFFECTEN

Doel	Subdoelen	Referentie-situatie	Uitvoering programma
Aantrekkelijke stad	Behoud en waar mogelijk versterking van cultuurhistorische waarden;	0	+
	Het water binnenhavens optimaal benutten	0	0
	Voldoende ruimte bieden aan voorzieningen, sportfaciliteiten, winkels en 1e lijn medische zorg en groenvoorzieningen en streven naar multifunctioneel ruimtegebruik;	--	+
	Het maken van sterke en gedifferentieerde leefbare woonwijken waar bewoners zich thuis voelen, waarbij het streven is naar een optimalisatie van evenwicht tussen woningvraag en het woningaanbod;	0	0
	Waar nodig de kwaliteit van de huidige woningvoorraad verbeteren	0	0
	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte waarbij het streven is naar participatie in inrichting en beheer.	0	+
Bereikbare stad	Dordrecht moet een echte fietsstad worden	0	+
	Stimuleren van het (H)OV	0	0
	Parkeerbeleid en innovatieve verkeersoplossingen dragen bij aan het verminderen van het autogebruik	0	0
	Werken aan een optimale bereikbaarheid van economische kerngebieden	0	-
Gezonde stad	Bewoners verleiden tot meer bewegen.	0	+
	Voldoende mogelijkheden voor zelfredzaamheid van inwoners.	0	0
	Streven naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit: zicht op WHO norm.	0	0
	Overlast van het goederenvervoer op het spoor, dwars door de stad, beperken.	0	0
	Inzetten op een akoestisch aanvaardbare woon-, werk- en leefomgeving.	0	0
	Gestaag verbeteren van de bodemkwaliteit.	0	+
	Stimuleren van een veilig leefklimaat door samenwerking tussen bewoners en organisaties.	0	+
Uitstekend vestigingsklimaat	De aantrekkingskracht van Dordrecht behouden en versterken	0	+
	Dordrecht is koploper in maritieme maakindustrie en blijft innoveren;	0	0
	Koppelen van onderwijs- en arbeidsmarktbeleid: "In Dordt kun je gegarandeerd aan de slag";	0	0
	Investeren in het potentieel van jongeren	0	0
	Bestaande bedrijventerreinen, waaronder de Zeehaven, revitaliseren met aandacht voor duurzaamheid, circulaire economie en watergebonden bedrijvigheid;	0	+
	Dordt hoort tot de top 5 van MKB-vriendelijkste gemeenten.	0	0
Klimaatbestendig	Dordrecht is in 2040 een zelfredzaam eiland.	-	+
	Dordt verstrekt haar robuuste groenblauwe structuur tot aan de voordeur.	-	+
	Dordrecht bouwt klimaatadaptief.	-	+
Energie-neutraal	Dordt zet in op circulariteit bij gebiedsontwikkeling;	0	+
	Bieden van een handelingsperspectief voor energiebesparing aan inwoners en bedrijven;	0	0
	Alle huizen en gebouwen worden gefaseerd aardgasvrij;	0	0

	Alle energie die nodig blijft, wordt duurzaam opgewekt.	O	O
Behoud biodiversiteit	Een natuurinclusieve inrichting bij herinrichting en ontwikkeling;		
	Streven naar maximaal ecologisch beheer van de landschapstypologieën benoemd in de visie Groenblauw Eiland van Dordrecht;		
	Monitoren van de biodiversiteit.		